

ESETJOGI MOZAIK

A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ NEMZETISÉGEK JOGAINAK
VÉDELME TELLÁTÓ BIZTOSHELYETTES HÍRLEVELE, 2021/4

Egy szabálysértési eljárásban elővezetett tanú fogvatartásával kapcsolatos panasz

Egy szabálysértési eljárásban tanúkénti meghallgatásra elővezetett, roma nemzetiségű panaszos sérelmezte, hogy két rendőr a származására utaló megjegyzéseket tett, és – noha a barátnőjét telefonon értesíthette – később hiába jelezte többször is, hogy beteg gyermeke felügyelet nélkül van otthon, nem kapott segítséget. A panaszos elkeserítőnek tartotta, hogy egy kis közösség rendőrörsének tagjai ilyen előítélettel viseltetnek a helyi nemzetiséghez tartozó személyekkel szemben.

A szabálysértési eljárással kapcsolatban a biztoshelyettes megállapította, hogy az ismeretlen tettes ellen folytatott eljárást a szabálysértési hatóságnak – elévülés miatt – már azt megelőzően **meg kellett volna szüntetnie**, hogy a panaszos tanúkénti elővezetését elrendelték, mivel a szabálysértés elkövetése óta hat hónap eltelt. A szabálysértési törvény értelmében az elévülést kizárólag a szabálysértés miatt az eljárás alá vont személy ellen fogatosított eljárási cselekmények szakítják félbe. Ismeretlen tettes ellen folytatott eljárásban – eljárás alá vont személy hiányában – ugyanakkor fogalmilag kizárt, hogy az elévülési idő félbeszakadjon, hiszen „az eljárás alá vont személy ellen fogatosított eljárási cselekményekről” ilyen esetekben nem lehet szó. A panaszos elővezetését ennél fogva jogszerűtlenül rendelte el a szabálysértési hatóság.

A biztoshelyettes azt is megállapította, hogy – a rendőri jelentéseken és a szabadulási igazoláson kívül – nem készült az elővezetett és a rendőrörsön visszatartott **panaszos fogvatartására vonatkozó dokumentum**, a fogvatartás dokumentálása ezért nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, és nem teszi lehetővé a fogvatartás körülményeinek utólagos ellenőrzését. Az országos rendőrfőkapitány válaszában leszögezte, hogy a fogvatartási alapadatok többségének rögzítésére egyáltalán nem került sor, ezért egyetértett a biztoshelyettes megállapításaival.

A biztoshelyettes megállapította, hogy az elővezetés végrehajtásakor a panaszos gyermekei egy felnőtt felügyelete alatt álltak, akit a panaszos értesített az elővezetéséről. Ez a felnőtt szükség esetén – a gyermek rokonainak értesítésével – tudott volna gondoskodni a gyermek felügyeletének megoldásáról. A biztoshelyettes megítélése szerint ezért **az elővezetés végrehajtását kizáró körülmény nem állt fenn**.

ESETJOGI MOZAIK

A MAGYARORSZÁGON ÉLŐ NEMZETISÉGEK JOGAINAK
VÉDELME TELLÁTÓ BIZTOSHELYETTES HÍRLEVELE, 2021/4

A biztoshelyettes – a megkeresését követően készült rendőri jelentések alapján – megállapította, hogy **elfogadhatatlan a Rendészeti Alosztály vezetőjének azon kijelentése**, miszerint a panaszosnak „a rendőr gesztusát igazán illene értékelnie, mivel saját telefonját adta kölcsön a kiértesítési jogát gyakorolni.” A „kiértesítési jog” biztosítása a fogvatartottak számára nem gesztus, hanem a rendőrséget terhelő törvényi kötelezettség, amit indokolatlan késedelem nélkül teljesíteni kell.

A panaszos által sérelmezett kijelentések elhangzását utólagosan nem lehet bizonyítani, mivel azt az érintettek tagadták, ugyanakkor a biztoshelyettes megállapította, hogy a rendőri jelentések hangvétele egyértelműen arra utal, hogy a panaszossal és családjával szemben a rendőrség egyes tagjainak hozzáállása semmiképp sem tekinthető elfogulatlanak.

Az **országos rendőrfőkapitány is egyetértett azzal, hogy az objektivitás és az elfogulatlanság követelményének a kifogásolt jelentések nem feleltek meg**, valamint hangsúlyozta, hogy a rendőrségnek kiemelt figyelmet kell fordítania a rendőri intézkedések végrehajtására vonatkozó garanciális jogszabályi előírások maradéktalan betartására.

A megyei rendőrfőkapitány **a panaszügy feldolgozására irányuló oktatást rendelt el, különös tekintettel az előítéletmentes kommunikáció követelményére**, valamint a fogvatartással összefüggő garanciális szabályok betartásán alapuló joggyakorlat kialakítására.